

VELEUČILIŠTE U ŠIBENIKU

**STRATEGIJA E-UČENJA VELEUČILIŠTA
U ŠIBENIKU**

Šibenik, studeni 2020.

1. SAŽETAK

Strategijom razvoja e-učenja Veleučilišta u Šibeniku namjerava se povećati kvaliteta studiranja, unaprijediti kvaliteta studijskih programa te povećati konkurentnost i prepoznatljivost Veleučilišta kroz korištenje informacijskih tehnologija u obrazovnim procesima. Primjenom e-učenja povećava se kvaliteta nastave i nastavnih sadržaja, omogućava se kvalitetnija komunikacija nastavnika i studenta, a visoko obrazovanje postaje dostupnije.

Strategija razvoja e-učenja Veleučilišta u Šibeniku podržava stvaranje i razvoj digitalnih sadržaja za potrebe e-učenja, potiče vrednovanje takvih sadržaja i ističe važnost nastavnika kao nositelja promjena u visokom obrazovanju što je u skladu s ciljevima Strateškog plana Ministarstva znanosti i obrazovanja za razdoblje 2020-2022.

Strategija prikazuje strateške ciljeve i odrednice Veleučilišta u Šibeniku kako bi se e-učenje na kvalitetan način integriralo u postojeći sustav održavanja nastave s ciljem unaprjeđenja studiranja, nastave, istraživanja i poslovanja.

S ciljem uspješne provedbe Strategije e-učenja potrebno je izraditi strateške smjernice za uvođenje e-učenja, osigurati financiranje za potrebnu infrastrukturu i opremu te dodatno poticati i omogućiti stručno usavršavanja nastavnika i zaposlenika koji će osiguravati potporu korištenju e-učenja na Veleučilištu u Šibeniku.

2. UVOD

Elektroničko učenje ili e-učenje (engl. *e-learning*) općenito predstavlja bilo kakav oblik učenja ili podučavanja kod kojeg se koriste informacijske i komunikacijske tehnologije. Danas se kod takvog učenja podrazumijeva isporuka nastavnih sadržaja putem elektroničkih tehnologija (npr. udaljena predavanja, digitalizirani nastavni materijali dostupni na web sjedištima itd.) kao nadogradnje postojećih obrazovnih sustava u kojima se nastava izvodi uobičajenim postupcima.

Ovisno o razini korištenja informacijskih i komunikacijskih tehnologija, u visokom obrazovanju može se prepoznati više oblika e-učenja:

- učenje uz potporu informacijskih i komunikacijskih tehnologija
- mješovito učenje (eng. *blended learning*)
- učenje na daljinu (engl. *online learning*)

E-učenje doprinosi približavanju visokog obrazovanja većem broju korisnika koji sami odabiru prostor i vrijeme pristupa nastavnim materijalima. E-učenjem se olakšava i potiče intenzivna komunikacija nastavnika i studenta, smanjuje se vrijeme dobivanja povratne informacije između nastavnika i studenta.

Koristeći e-učenje, studenti preuzimaju dio odgovornosti za upravljanje vlastitim procesom učenja te postaju motiviraniji i samostaljniji u vlastitom učenju. E-učenje može studentima ponuditi kreativne oblike učenja koji će povećati njihovu motiviranost te stvoriti preduvjete za njihovo lakše ostvarenje ishoda učenja uz istovremeni razvoj kritičkog mišljenja i vještina.

Za uspješno e-učenje su ključne kompetencije nastavnika i studenata te njihova međusobna komunikacija tj. e-učenje se ne može svoditi samo na digitalizaciju nastavnih sadržaja. Pri tome je posebno važno kod studenata poticati primjenu elektroničkih tehnologija na način da razmišljaju kritički, rješavaju probleme i stvaraju znanje.

3. STRATEGIJE ZA OSTVARIVANJE CILJEVA RAZVOJA E-UČENJA

Strategija razvoja e-učenja na Veleučilištu u Šibeniku definira ciljeve razvoja e-učenja te zadatke koji su potrebni za njihovo ostvarenje. Strategijom razvoja e-učenja planira se provođenje niza aktivnosti vezanih za razvoj obrazovnih sadržaja, pružanje podrške studentima i nastavnicima te razvoj ljudskih potencijala. Sustavni razvoj e-učenja doprinijet će kvaliteti obrazovanja na Veleučilištu i stvoriti okruženje u kojem se potiče i stvara aktivna komunikacija i suradnja nastavnika i studenata. Dodatno će se unaprijediti znanstveno-istraživački rad, popularizirati programi cjeloživotnog učenja te povećati dostupnost obrazovnih procesa.

Informacijske i komunikacijske tehnologije će se primjenjivati svakodnevno u obrazovnom procesu na način prilagođen potrebama svih nastavnika i studenata Veleučilišta. Proces obrazovanja će se odvijati kombinacijom klasične nastave u učionici i nastave uz potporu informacijskih tehnologija. Za potrebe organizacije takve nastave biti će osigurana odgovarajuća administrativna, tehnološka i pravna podrška.

Veleučilište u Šibeniku je prepoznalo važnost e-učenja u cjelokupnom nastavnom radu te je u skladu s time postavilo slijedeće strateške ciljeve e-učenja:

1. Razvoj tehničke infrastrukture za e-učenje
2. Stručno usavršavanje nastavnog osoblja iz područja e-učenja
3. Razvoj obrazovnih sadržaja zasnovanih na e-učenju
4. Provedba nastave i cjeloživotnog učenja u virtualnom okruženju

3.1. Razvoj tehničke infrastrukture za e-učenje

Moderno obrazovanje i moderna istraživanja danas su nezamislivi bez oslanjanja na tehničku infrastrukturu i bez uporabe različitih mogućnosti koje svakodnevno donose različite elektroničke tehnologije. Ključno je tehnički opremiti predavaonice i nastavničke kabinete na Veleučilištu kako bi se primijenile napredne metode učenja i poučavanja. Zato je jedan od najvažnijih preduvjeta za provedbu nastave u virtualnom okruženju razvoj odgovarajuće tehničke infrastrukture.

Veleučilište u Šibeniku u sklopu razvoja infrastrukture za e-učenje predviđa ispunjavanje slijedećih strateških ciljeva:

- A. Osigurati sigurnu računalnu mrežu velike propusnosti
- B. Podržati razvoj i unaprijediti infrastrukturu za potrebe e-učenja na Veleučilištu,
- C. Učiniti jednostavnijom i dostupnijom uporabu različitih oblika videokonferencijskih sustava za sve nastavnike i studente,
- D. Unaprijediti knjižnični sustav Veleučilišta i osigurati pristup elektroničkim publikacijama,
- E. Osiguravanje odgovarajuće informatičke opreme i radnog prostora koje će za potrebe e-učenja koristiti nastavnici i studenti,
- F. Razvoj Službe za informatičku potporu

3.2. Stručno usavršavanje nastavnog osoblja iz područja e-učenja

Korištenje modernih tehnologija u nastavi podrazumijeva odgovarajuće vještine nastavnika za izvođenje nastave, ali i sposobnost rješavanja tehničkih pitanja i problema. Zato je potrebno stalno stručno usavršavanje nastavnika koje uključuje tehničku i metodičku potporu za izvođenje takve nastave. Posebnu pozornost treba posvetiti metodičkoj potpori s naglaskom na oblikovanje interakcije sa studentima i poboljšanje komunikacijskih vještina nastavnika i mentora. Nastavnici se moraju dodatno stručno usavršavati u području informacijskih tehnologija kako bi se dobro snalazili u novom (virtualnom) obrazovnom okruženju,

Veleučilište u Šibeniku u sklopu stručnog usavršavanja nastavnika iz područja e-učenja predviđa ostvarenje slijedećih strateških ciljeva:

- A. Osiguranje izvora financiranja za potrebe stručnog usavršavanja nastavnika u području korištenja i primjene e-učenja,
- B. Jačanje kadrovske potencijala Službe za informatičku potporu s ciljem bolje podrške nastavnicima i studentima u području e-učenja
- C. Poticanje nastavnika za razvoj izvedbenih planova u koje će integrirati nove didaktičke i metodičke pristupe utemeljene na korištenju e-učenja,
- D. Pokrenuti i održavati tečajeve i radionice o tehnologijama i pedagoškim aspektima e-učenja,

- E. Osigurati i učiniti dostupnim nastavnicima specijalistička znanja i vještine potrebne za izradu materijala i provođenje e-učenja,
- F. Razvoj suradnje na programima cjeloživotnog učenja koji osposobljavaju nastavnike za korištenje i primjenu e-učenja,
- G. Poticanje stvaranja skladišta digitalnih sadržaja za e-učenje na razini Veleučilišta.

3.3. Razvoj obrazovnih sadržaja zasnovanih na e-učenju

Provedba nastave u virtualnom okruženju zahtjeva razvoj kvalitetnih digitalnih sadržaja. Potrebno je utvrditi ujednačene kriterije koji služe za vrednovanje takvih obrazovnih sadržaja s ciljem izbjegavanja nesukladnosti koje se mogu pojaviti pri pojedničanom razvoju elektroničkih kolegija od strane nastavnika.

Veleučilište u Šibeniku u sklopu razvoja obrazovnih sadržaja zasnovanih na e-učenju predviđa ispunjavanje slijedećih strateških ciljeva:

- A. Definirati pedagoške i tehničke standarde i preporuke za izradu digitalnih materijala koji su namijenjeni e-učenju na razini Veleučilišta,
- B. Uspostaviti i održavati skladište digitalnog materijala za e-učenje i povezati ga s međunarodnim skladištima digitalnog materijala za e-učenje,
- C. Izraditi upute i postupke za uporabu tehničke infrastrukture koja se koristi za e-učenje,
- D. Osigurati izvore financiranja za nagrade nastavnicima koji su izradili najbolji e-kolegij tijekom akademske godine i svake akademske godine provoditi natječaj za izbor najboljeg e-kolegija.

3.4. Provedba nastave i cjeloživotnog učenja u virtualnom okruženju

Digitalne kompetencije nastavnika i studenata u području informacijskih tehnologija koje se koriste u e-učenju su jedan od ključnih preduvjeta za uvođenje informacijskih tehnologija u nastavni proces. Studenti i nastavnici moraju poznavati virtualnu okolinu u kojoj se nastava odvija jer samo tako mogu biti motivirani za rad i zadovoljni procesom učenja. Kvalitetna provedba

nastave u virtualnom okruženju zato predstavlja važan cilj Veleučilišta u Šibeniku jer vodi kvalitetnijim ishodima učenja.

Brojne prednosti e-učenja utječu na širu dostupnost obrazovanja odraslih kao i cjeloživotnog učenja. Cjeloživotno učenje predstavlja sve aktivnosti stjecanja znanja, vještina, stavova i vrijednosti tijekom života s ciljem njihova usvajanja ili proširenja, i to u okviru osobnog, društvenog ili profesionalnog razvoja i djelovanja pojedinca. Primjena koncepta cjeloživotnog učenja je prvenstveno usmjerena usvajanju ključnih kompetencija i funkcionalne pismenosti kroz različite oblike formalnog, neformalnog i informalnog učenja. Usklađeno provođenje različitih oblika cjeloživotnog učenja zato predstavlja važan cilj Veleučilišta u Šibeniku.

Veleučilište u Šibeniku u sklopu provedbe nastave i cjeloživotnog učenja u virtualnom okruženju predviđa ispunjavanje zadanih strateških ciljeva:

- A. Povećanje broja predmeta i nastavnika koji se koriste tehnikama e-učenja,
- B. Povećanje broja studenata koji se koriste tehnikama e-učenja,
- C. Popularizirati temu e-učenja
- D. Provedba programa cjeloživotnog obrazovanja korištenjem postojećih oblika e-učenja,
- E. Objava stručnih i znanstvenih radova o e-učenju

4. PROVEDBA STRATEGIJE

Za provedbu Strategije razvoja e-učenja na Veleučilištu u Šibeniku zaduženo je Povjerenstvo za e-učenje koje ima sljedeće uloge i zadatke:

- Strateško planiranje razvoja e-učenja,
- Praćenje kvalitete e-učenja,
- Predlaganje projekata na razini Veleučilišta,
- Izrada godišnjeg izvješća o stanju e-učenja na Veleučilištu,
- Koordinacija aktivnosti na odjelima,
- Organizacija događanja vezanih za e-učenje,
- Rad na ostalim aktivnostima vezanim uz e-učenje na Veleučilištu u Šibeniku.

Potrebno je definirati sustav praćenja, kontrole, vrednovanja i izvještavanja o provedbi Strategije e-učenja Veleučilišta u Šibeniku kako bi se omogućila njezina učinkovita i transparentna provedba. Praćenje provedbe Strategije podrazumijeva stalni nadzor i mjerenje učinaka provedbe Strategije te vrednovanje ukupnog strateškog plana koje služi za ocjenu uspješnosti provedbe Strategije, odnosno ukazivanja na potrebu provođenja pravovremenih promjena Strategije za definirani vremenski period. Potrebno je analizirati pokazatelje mjera te odrediti koje su mjere uspješne, a koje nisu postigle svoje ciljeve. Sukladno provedenoj analizi odlučit će se o potrebi ukidanja ili unaprjeđenja postojećih mjera. Također će se utvrditi nove potrebe i razvojni ciljevi za koje će se uvoditi nove razvojne mjere.

KLASA: 003-08/20-03/16

URBROJ: 2182/1-12/3-1-20-04

Šibenik, 25.11.2020.

Dekan
Dr. sc. Ljuba Runjić, prof. v. š.

